

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af

Give-Egnens Museum

2004

Rapport.

**Kulturarvsstyrelsen
Slotsholmsgade 1
1216 København K
www.kuas.dk**

Indhold:

Baggrund for Kvalitetsvurderingen	4
Museets arbejdsgrundlag og formål	5
Samlinger, Arkiv, Bibliotek	5
Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning	6
Forskning	7
Konserverings- og bevaringsarbejde	7
Formidling	7
Bygninger og udendørsarealer	8
Museets organisation og administration	8
Museets ledelse og personale	8
Samlet konklusion	9

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af museer 2004

Give-Egnens Museum

Donneruplundvej 2

7323 Give

Give-Egnens Museum

Museet er et statsanerkendt kulturhistorisk museum efter museumslovens § 15 med følgende ansvarsområde:

Give-Egnens Museum ”skal gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling inden for sit ansvarsområde virke for sikringen af Danmarks kulturarv og belyse tilstande og forandringer inden for kulturhistorien.

Museet har kulturhistorisk-/etnologisk indsamlingsområde i Give Kommune, hvor museet skal dække egnens kulturhistorie, med særlig vægt på landbrugets, handelens, håndværkets og hedebefolkningens vilkår i nyere tid.

Det arkæologiske ansvarsområde varetages af Vejle Kulturhistoriske Museum.”

Give-Egnens Museum er et foreningsejet museum:

Hovedtilskudsyder: Give Kommune

Museets samlede driftstilskud i 2003 var i alt 2,4 mio. kr.

Tilskud fra Give Kommune 1,1 mio. kr.

Tilskud fra Vejle amt 0,6 mio. kr.

Statstilskuddet museumslovens § 15 0,6 mio. kr.

Ikke offentlige tilskud 0,1 mio. kr.

Museets leder: Falk Kristian Falksen Mikkelsen

Bestyrelsesformand: Gårdejer Erik Andersen

Baggrund for kvalitetsvurderingen

Som et led i Kulturarvsstyrelsens resultatkontrakt 2004-2007 med Kulturministeriet skal styrelsen årligt kvalitetsvurdere mindst 15 statsanerkendte museer. Styrelsen udvælger disse museer ud fra kriterier, der sikrer en bred repræsentation.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering 2004 af Give-Egnens Museum er baseret på:

- Museets besvarelse af styrelsens kvalitetsvurderingsskema med bilag blev modtaget i styrelsen den 29. maj 2004.
- Drøftelse af museets forhold på grundlag af det udfyldte skema fandt sted på Give-Egnens Museum den 15. juni med følgende deltagere:
 - museumsleder Falk Mikkelsen, bestyrelsesformand Erik Andersen og forretningsfører/museumspædagog Karen Marie Ravn.
 - og fra Kulturarvsstyrelsens museumskontor: museumskonsulent Morten Lundbæk, kontorchef Frank Rechendorff Møller, souschef Michael Lauenborg.

Under mødet blev museets udstillingslokaler, magasiner, udendørsarealer samt kontorer beset.

- Der er ikke foretaget evaluering af museets forskningspublikationer, idet det indsendte materiale ikke kan betragtes som forskning, men alene som formidling.
- Brev afsendt til hovedtilskudsyderen, Give Kommune, den 20. april 2004 med forespørgsel om kommunen har særlige bemærkninger eller synspunkter, som bør indgå i vurderingen samt hvilke forventninger, man har til museets opgavevaretagelse og funktion i lokalsamfundet.
- Give kommune svarede den 11. juni 2004. Kommunen udtrykker fuld tilfredshed med arbejdet på Give-Egnens Museum, som bliver opfattet som en integreret og uundværlig del af Give Kommune. Kommunen ønsker at få belyst, hvorvidt museet når uden for Give Kommune, og hvilken betydning det har for Give Kommune. Ligeledes ønskes en vurdering af museets betydning for kulturlivet i kommunen.

Museets arbejdsgrundlag og formål

Ansvarsområde

Give-Egnens Museum er grundlagt i 1970 og blev statsanerkendt i 1991. Arbejdsområdet i henhold til vedtægterne er beskrevet foran.

Museet kerneområde er hedebondens liv og virke. Gennem genstande, billeder og arkivalier samt forskning og formidling ser museet set som sin opgave at ”belyse den hedebonde, der i pagt med naturen og de ressourcer, der var i den, sled sig til overlevelse”.

Nøjsomhedskultur – overlevelseskultur er meget centrale emner i museets indsamling og formidling og dermed i museets arbejdsgrundlag og formål.

Som en udvidelse af arbejdsområdet angiver museet selv, at der skal sættes fokus på det emnemæssige indhold i stationsbyens ud- og/eller afvikling for at klarlægge, hvordan befolkningen i det nøjsomme udkantsområde ændres til byboere, og det foranderlige liv tilpasses erhverv og industri.

Museet lægger selv vægt på, at have en funktion som ”kulturhus” i kommunen, men mener det er et vanskeligt at nå et mål som et mangfoldigt kulturhus med den nuværende bemanning.

Konklusion

Set på baggrund af besvarelsen af spørgeskemaet og besøget på museet, hersker der ingen tvivl om, at museet er i en klar dialog med lokalbefolkningen, og at museet har en betydning som identitetsskaber. Give Kommune giver klart udtryk for, at museet er en integreret og uundværlig del af Give kommune.

Det er styrelsens vurdering, at museet har en stor betydning for de samarbejdspartnere museet har i kommunen.

Museets realisering af ansvarsområdet

Samlinger, arkiver, bibliotek

Give-Egnens museum har en meget omfattende samling på ca. 30.000 genstande. Samlingens størrelse skal ikke mindst ses i relation til at den er skabt på kun ca. 30. år.

Stort set hele samlingen er registreret. Registrering vil forholdsvis hurtigt kunne digitaliseres.

Museet har angivet at det rummer i alt syv arkiver i relation til samlingerne. Museet har ikke et egentligt journalarkiv.

Magasinerne er meget fyldte, og det er museets opfattelse, at der indenfor en overskuelig tid, bør etableres nye magasiner.

Anbefaling

Museet bør oprette et egentligt journalarkiv, der vil gøre det overskueligt også i fremtiden at orientere sig i de sager, der har relation til samlingerne.

Styrelsen har ikke gennemgået magasinerne nøje, men vil opfordre museet til at analysere, hvorvidt der er dele af samlinger der bør udgå.

Indsamling, erhvervelser, undersøgelser og forskning

Museet har i løbet af en forholdsvis kort årrække opnået en ganske betydelig samling, der afspejler museets hovedarbejdsområder og som må anses for at være repræsentativ.

Museet angiver i sin besvarelse, at ”for få personaleresurser begrundet i for få økonomiske resurser har betydet, at tidsfaktorerne i arbejdsplan 2002-05 ikke har kunnet overholdes.”

Museet påpeger selv, at indsamlingen hovedsagelig er passiv og alene aktiv i forbindelse med nye særudstillinger og undersøgelser.

Det er kan undre, at museet opgiver, at de væsentligste genstande der igennem de seneste fire år er tilgået museet er syv malerier. Forundringen skyldes ikke, at museet indsamler malerier, men mere at de ikke alle har et lokalt topografisk perspektiv samt, at de er *de væsentligste* genstande.

Museet påpeger selv, at der ikke udføres egentlig forskning ved museet. På grund af den manglende forskning, og dermed også manglen på forskningspublikationer, er det ikke gennemført en evaluering af dette arbejdsfelt.

For så vidt angår arbejdet i henhold til museumslovens Kap. 8 (alene for nyere tid), har museet et godt samarbejde med kommunen når det gælder lokalplaner mv., men når det drejer sig om meddelelser om nedrivninger af bygninger, kommer meddelelserne alt for sent.

Omkring museets arbejdsområder som eksempelvis hedebonden og stationsbyens historie og udvikling er der ikke samarbejder med andre museer.

Anbefalinger

Overordnet bør museet, når der udarbejdes arbejdsplaner, have et realistisk forhold til hvad der gennemføres indenfor de givne økonomiske rammer, og hvad der kan forventes gennemført gennem støtte fra anden side.

Der er ingen samarbejde med Blicheregnens museum og Herning Museums om hedebondens liv og virke. Styrelsen kan anbefale, at der etableres et sådant samarbejde, således at arbejdet med denne del af kulturhistorien koordineres, og således at flere aspekter belyses. Selvom museet påpeger, at der i Give arbejdes længere op i tid end ved de to øvrige museer, vil koordineringen alligevel kunne styrke indsatsen.

Det kan ligeledes anbefales, at når arbejdet med stationsbyen for alvor igangsættes, tages der udgangspunkt i de undersøgelser som andre museer har foretaget, ligesom der etableres et samarbejde med de museer, der arbejder med en tilsvarende problematik.

Der bør nu indsamles alene med henblik på at supplere de svagest belyste områder. Der sker mest hensigtsmæssigt med et afsæt i undersøgelses- og forskningsprojekter der viser hvilke repræsentative genstande der mangler.

Museet bør nøjere overveje, hvilke malerier der bør indgå i museets samling. Blot det at kunstneren er fra egnen legitimerer næppe, at de indgår i et kulturhistorisk museums samling.

Museet nævner i sin skriftlige besvarelse, at der arbejdes på at etablere en mere markant arbejdsdeling mellem museerne i Vejle amt på nyere tids området. Ved besøget blev det dog klart, at en sådan fordeling ikke er etableret. Det må anbefales, at museet i fremtiden er medvirkende til at etablere en koordinering med de museer, som museet ifølge kommunalreformen vil få et tættere forhold til.

Samarbejdet mellem museum og kommune bør optimeres når det drejer sig om meddelelse om tilladelse til nedrivning af bygninger mv.

Forskning

Museet har indsendt flere publikationer til forskningsbedømmelsen. Publikationerne er ikke bedømt, idet ingen af publikationerne kan betegnes som forskning. Det betyder ikke, at det ikke er glimrende formidling.

Anbefaling

Som statsanerkendt museum, skal museet i henhold til museumsloven "indsamle, registrere, bevare, forske og formidle." Forskning er således et krav til museet. Museets ledelse skal udarbejde en plan for, hvorledes museet i fremtiden vil varetage dette område.

Konserverings og bevaringsarbejde

Museet er tilknyttet det amtslige konserveringscenter for Vejle amt og samlingen er i en rigtig god bevaringstilstand. Der foreligger ingen bevaringsplan for samlingen. Der er ikke regelmæssig konservator tilsyn med samlingerne

Anbefaling

På trods af, at samlingen synes at være i god bevaringstilstand anbefales det, at der aftales regelmæssige besøg af konservator i museet udstillinger og magasiner.

Det anbefales, at der udarbejdes en egentlig bevaringsplan.

Formidling

Museet påpeger selv, at hovedparten af resurserne igennem en længere årrække er blevet lagt på formidlingsområdet. Det har været et bevidst valg, at der tilstedehold er et højt aktivitetsniveau på museet på formidlingsområdet. Selvom det ikke er kommunens krav at det er sådan, har kommunen på den anden side udtrykt sin anerkendelse af denne prioritering.

Besvarelsen af spørgeskemaet viser et meget højt aktivitetsniveau, ikke mindst på særudstillingsområdet.

Museet har et meget stort antal omvisninger og undervisningsforløb. Der er et godt samarbejde mellem skolevæsen og museum, hvor bl.a. nyansatte lærere besøger museet, således at museet kan tænkes med ind i kommende undervisningsforløb.

Museet er et aktiv for kommunen, og har på arrangementssiden funktion som kulturhus.

Museet afholder sommerskole for børn i aldersgruppen 8-14 år.

Museet anvender ikke undervisningsmateriale.

Anbefaling

Museet gør en stor indsats på formidlingsområdet og har tilsyneladende et fornemt samarbejde med skolerne.

Taget museets beliggenhed i et tyndt befolket område i betragtning, har museet et ganske flot besøgstal på ca. 20.000.

De gode udendørs arealer anvendes i formidlingen – også til børn og unge, bl.a. til børnedyrskue. Arealerne har et formidlingspotentiale der fortsat kan udbygges, og er et stærkt aktiv for museet. Sommerskolen er et ganske flot initiativ, som dog kun kommer en begrænset skare til gode.

Museet kan overveje at påbegynde udarbejdelsen af et undervisningsmateriale, idet det vil give flere børn en lettere adgang til museet. Styrelsen anerkender dog det store arbejde der ligger i den mere intensive formidling, men påpeger samtidig, at den er meget resursetung.

Vel vidende, at det er en bevidst strategi, at vise mange særudstillinger og rumme mange arrangementer af kulturel karakter, skal museet skabe et mere afbalanceret forhold mellem formidlingssiden og undersøgelses/forskningssiden. Dette er ikke i strid med museets ønske om at være et kulturelt mødested i kommunen.

Bygninger og udendørsarealer

Museet har gennemført en større bygningsmæssig udbygning. Lokalerne virker velegnede til formålet. Bygningerne ejes af kommunen. Museet har vedligeholdelsespligten. Som nævnt ovenfor har museet store udendørs arealer

Museets organisation og administration

Det indtryk som styrelsen har efter besøget er, at museets administration og organisation er velfungerende. Museet påpeger selv, at adgangen til det administrative arkiv er personafhængigt. Det betyder, at kun få personer i dag forstår logikken, og det der de samme få der kan anvende det.

Museet er ejet af Give-Egnens Museumsforening.

Anbefalinger

Museet bør få etableret et administrativt arkiv, der er fremtidssikret i den forstand, at det har en logik, således at også kommende medarbejdere vil kunne orientere sig i det.

9. Museets ledelse og personale

Besvarelsen af spørgeskema og besøg på museet, efterlader det indtryk, at såvel bestyrelse som personale er dybt engageret i museets virke.

Samlet konklusion

Give-Egnens museum er uden tvivl et stort aktiv for borgerne i kommunen. Ønsket om at være det centrale kulturhus synes at være rigtig godt på vej.

Formidlingen er museets stærke side. Udstillingerne afspejler udviklingen på Give egnen gennem det sidste hundrede år, og er medvirkende til at give befolkningen en identitetsfølelse.

Museet er i kraft af sommerskole m.v. også et aktiv for kommunes skoler og for børn og unge i bredere forstand.

Museet har på meget kort tid fået opbygget en meget stor samling. Det er styrelsens indtryk, at samlingen er repræsentativ for egnens udvikling i de sidste hundrede år.

Museet har ikke en formuleret indsamlingspolitik. Museet bør få etableret en aktiv indsamlingspolitik, der er baseret på resultaterne af undersøgelses- og forskningsprojekter.

Museets svageste side er undersøgelses- og forskningsaktiviteten. P.t. forskes der ikke på museet. Styrelsen påpeger at det er et krav til et statsanerkendt museum, at der forskes. Styrelsen opfordrer til, at der skabes en bedre balance mellem formidling og forskning.

Styrelsen har ikke været i stand til at vurdere, hvorvidt museet rækker udenfor kommunen og hvilken betydning det i givet fald har. Men med et besøgstal på ca. 20.000 må det formodes, at der kommer en lang række gæster fra nabokommunerne, hvoraf flere er museumsløse. Museet formidler også deres historie.